

KURIER CZĘSTOCHOWSKI

Nr 277

CZĘSTOCHOWA, WTOREK 25 LISTOPADA 1941 R.

ROK III (XXXVI)

Brama do Kaukazu w rękach Niemców

Armia von Kleista zdobyła Rostów

Śmiertelny cios w serce południowego odcinka frontu wschodniego / Pod Leningradem bolszewicy bezzwłocznie szamoczą się w pierścieniu oblężniczym / W Afryce zacięte walki

Pulkownik Moelders



Pulk. Moelders

Berlin, 24 listopada. — W dniu 22 listopada br. zginął śmiercią żołnierza pułk. Werner Moelders, inspektor lotnictwa myśliwskiego. Pulkownik Moelders, odbywając podróż służbową samolotem kurierskim, którym osobiście nie pilotował, spadł w okolicy Wrocławia. Nieugięty wobec nieprzyjaciela zwycięzca 115 walk powietrznych, poniósł tragiczną śmierć żołnierza. Wy czyni i sukcesy tego młodego, bo zaledwie 28-letniego, sławnego niemieckiego pilota, odwołanego do służby w czasie wojny, nie są dla niego najważniejsze. W dniu 15 lipca 1941 r. Führer i naczelnik wódz sił zbrojnych nadał komandorowi pułkownikowi Moeldersowi, po odniesionym przez niego 101 zwycięstwie lotniczym, jako pierwszemu żołnierzowi niemieckich sił zbrojnych najwyższe niemieckie wyróżnienie za waleczność.

W uznaniu niezwykłych zasług pułkownika Moeldersa, Führer i naczelnik wódz sił zbrojnych wydał zarządzenie, aby eskadra myśliwska, na czele której von Moelders dokonał niezwykłych zwycięstw, w przyszłości nosiła jego imię. Równocześnie Führer zarządził, aby pogrzeb pułkownika Moeldersa odbył się na koszt państwa.

AMERYKANIE W IRLANDII

Wstrząśnięliwa stanowisko Londynu
Sztokholm, 24 listopada. — Do jakiego stopnia Amerykanie usadowili się już w Północnej Irlandii, wynika z pewnego sprawozdania, zamieszczonego w „Exchange Telegraph”, donoszącego z Belfastu, że do Północnej Irlandii stała przybyć drogą lotniczą z Islandii materiały techniczne, oraz wzrasta liczba amerykańskich inżynierów lotniczych i personelu. Londyn obserwuje — jak podają czynniki zagraniczne — z największą wstrząśniętością tego rodzaju rozwój wypadków.

Z Głównej Kwatery Kancelarza Hitlera, 24 listopada. — Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych podała do wiadomości w dniu 22 listopada, co następuje:

„Jak już podano w doniesieniu nadzwyczajnym, zmotywowane oddziały armii lądowej i Jednostki zbrojne SS pod naczelnym dowództwem generała-pułkownika von Kleista zdobyły po zaciętych walkach miasto Rostów w dolnym biegu Donu. W ten sposób wpadło w nasze ręce centrum handlowe i komunikacyjne, które posiada ogromne znaczenie dla dalszego prowadzenia tej wojny. W operacjach, które doprowadziły do tego wyniku, wzięły w olbrzymim stopniu udział zespoły lotnicze pod dowództwem generała lotnictwa Rittera v. Greim. Również na innych odcinkach frontu wschodniego zdobyto dalsze obszary w toku ataku.

Przed Leningradem rozbito szereg prób wyłamania się silniejszych zespołów nieprzyjaciela, wspieranych przez samoloty pancerny i narkowe. Zniszczono przy tym 15 nieprzyjacielskich pancernych wozów.

Na wyspie brytyjskiej samoloty bojowe zrzucały cenne bomby w ciągu dnia na urządzenia kolejowe na północ od New Castle. Nocą uderzył bombardowano lotnisko na południowo-zachodnich wybrzeżach angielskich.

W Afryce północnej wojska niemieckie znajdują się od 19 listopada na szerokim froncie w ciężkich walkach z silnymi brytyjskimi zespołami pancernymi. Walka trwa.

20 listopada w walkach na froncie wschodnim padł głównodowodzący korpusu armii generał piechoty von Briesen.

Papież zezwolił na pasterkę w wigilię po południu

Watykan, 24 listopada. — Papież poraz drugi zezwolił na przełożenie pasterki na terenach objętych wojną, na popołudnie wigilijne. W ten sposób umożliwił się wiernym powrót do domów przed godziną zaciemnienia.

Pokój czy wojna?

Trudności w rokowaniach Japonii z USA

Dyskusja nad trzema punktami Tojo — Sprawozdanie dziennikarza japońskiego z Waszyngtonu — Rząd USA stawia przeszkody

Tokio, 24 listopada. — W rokowaniach toczących się pomiędzy Japonią i Stanami Zjednoczonymi, wyłoniły się ostatnio trudności, — podaje nowojorski korespondent dziennika „Nizza Nizza” Takada, który w charakterze korespondenta specjalnego na czas trwania rokowań, udał się do Waszyngtonu. W imię rządu waszyngtońskiego odpowiedziałne czynniki nie widzą żadnej możliwości korzystnego zakończenia, lub konieczności dalszego prowadzenia rozmów — jak komentuje Takada w sobotę — jak długo dyskusja japońska obracać się będzie dookoła trzech punktów Tojo.

Jak w dalszym ciągu utrzymuje Takada, w Waszyngtonie podzielone są zdania co do rozmów Hulla z posłem Australii i Nowej Zelandii. Zdaniem pewnych kół amerykański sekretarz stanu chce jedynie poinformować obcych dyplomatów o zamiarach Japonii, zdaniem znowu innych Hull miał poruszyć wszelkie ewentualności na wypadek rozbitcia się rozmów japońsko-amerykańskich.

Po wotum zaufania dla marsz. Antonescu

Podziękowanie szefa Rumunii — Ostatni wynik plebiscytu

Bukareszt, 24 listopada. — Po otrzymaniu wiadomości o ostatnim wyniku plebiscytu nad dziełem marszałka Antonescu, rzesz państwa skierował do narodu rumuńskiego słowa podzięków, w których przedstawił on narodowi problemy

pierwszego roku swych rządów. Zapewnił on, że całe swe dotychczasowe życie poświęcił służbie swemu narodowi, i że w dalszym ciągu chce to spełniać. W końcu zwrócił się z apelem do młodych i starych ku pracy i wale, ku dyscyplinie i

Jak padł Rostów

Jak donoszą w dalszym ciągu z Berlina o zajęciu Rostowa, oddziały niemieckie w dniu 20 listopada po przedarciu się przez silnie umocnione rejonny osiągnęły północne i północno-zachodnie punkty wypadowe tego miasta. Jeszcze tutaj bolszewicy bronili się zaciekle. Do wieczora 20 listopada wojska niemieckie walcząc przebiły się do południowo-wschodnich i wschodnich przedmieść Rostowa. Tu nastąpiły zacięte walki uliczne. Przed południem 21 listopada Rostów znajdował się już całkowicie w rękach niemieckich. Bolszewicy w panice i chaosie uciekali przez częściowo zamrażającą rzekę Don na południe. Oddziały niemieckie wzięły przy tym wielu jeńców i wielką ilość zdobyczy. Akcje armii lądowej były w dalszym ciągu wspierane przez niemieckie lotnictwo.

Rostów, nad którym teraz powiewa niemiecka flaga wojenna, jest po Odessie, Sewastopolu i Bataum najważniejszym portem nad Morzem Czarnym. W porcie tym przeładowywano głównie zboże. Miasto to, które położone jest na wyżynie na prawym brzegu Donu, liczone już przed wojną światową do nainowocześniejszych miast południowej Rosji. Liczba jego mieszkańców przekracza dzisiaj pół miliona.

Same Sowieci nazwały Rostów centrum przemysłu na „równowagę i młynarskiego. Szczególne znaczenie nadają miastu „ostów połączenia kolejowe i pokłady ropy ziemnej, które są jedynymi łączącymi lądowo kaukaski obszar naftowy z resztą Rosji i wieckiel. W ręku Niemców oznacza więc Rostów pozycję kluczową pomiędzy pozostałą częścią Sowieckiego i Kaukazu.

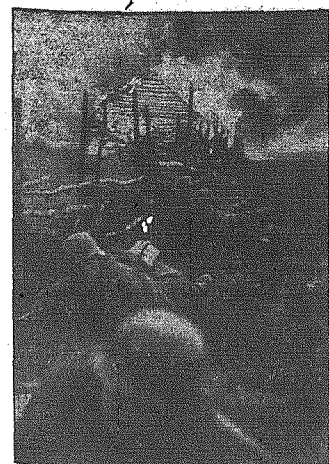
Angielska służba informacyjna w swych wiadomościach podawała stale, że z upadkiem Rostowa zostanie przerwana jedna z dwóch ważnych linii kolejowych, przy pomocy których Rosja mogła otrzymywać dostawy od swych sprzymierzeńców, chociażby nawet w niedużej tylko ilości. Wykorzystanie pokładów naftowych na obszarze Kaukazu byłoby niemożliwe po upadku Rostowa. Teraz to właśnie nastąpiło.

W ten sposób staje się zrozumiałym oświadczenie komentatora radia londyńskiego Cyryla Laikina, który powiedział, że położenie bolszewików w południowej części frontu wschodniego jest niezwykle ciężkie.

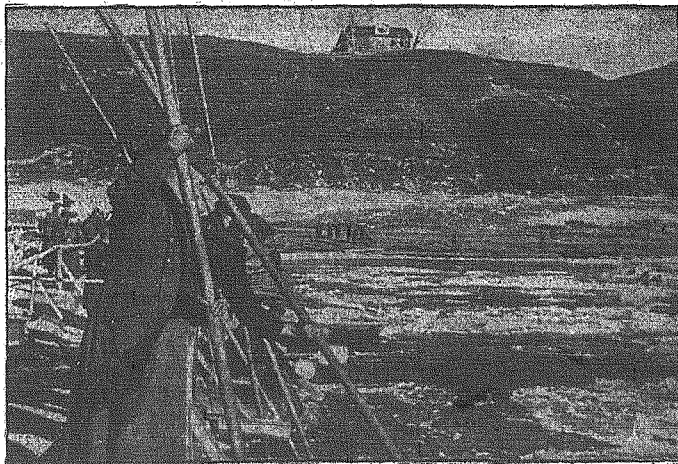
Ten punkt widzenia podziela cała prasa europejska. Rumuński „Currentul” pisze, że Sowieci utracili jeden z swych najważniejszych punktów zaopatrzeniowych, podczas gdy niemiecki marsz naprzd został uwieczniony wczynem o niezwykle znaczeniu strategicznym. Bułgarska „Zorja” zauważa, że przerwane zostało bezpośrednie połączenie kolejowe Moskwa — Baku. Po utracie linii Dniepru, Sowieci muszą również zrezygnować z linii Donu. Hiszpański dziennik „Ya” pisze, że Sowieci z Rostowem utracili pozycję kluczową na Kaukaz. Kopenhański dziennik „Fædrelandet” widzi w zdobyciu Rostowa śmiertelny cios w serce całego południowego odcinka frontu wschodniego. „Nationaltidende” pisze, że armia niemiecka przecięła jedną z najważniejszych tętnic armii czerwonej. Ostatnia umocniona pozycja w drodze na Kaukaz padła. Włoski dziennik „Popolo di Roma” zauważa, że po zdobyciu Rostowa drogi na Kaukaz pozostają już pod kontrolą mocarstw osi.

postuśenstwu, ku wierze i ofiarom w tych godzinach, które jeszcze mogą przysięść.

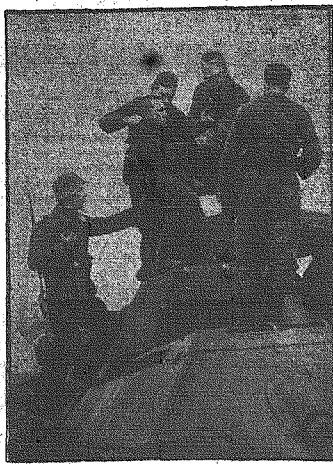
Bukareszt, 24 listopada. — Plebiscyt rumuński nad dziełem rządu marszałka Antonescu dał, według urzędowo podanych do wiadomości końcowych obliczeń, ostateczny wynik 3.446.889 głosów „tak”, przy czym przeciw wypowiedziało się tylko 68 głosów „nie”.



Szturm piechoty o twierdę



Przeprowa przez Wołgę wśród kry



Rozbrajanie załogi czołgu

Nowe sukcesy Niemców na Wschodzie

Anglicy uwikłani w ciężki bój na Marmarica

Zacięte zmagania wojsk osi w Afryce

Rzym, 24 listopada. — Włoski komunikat wojenny z niedzieli, dnia 23 listopada r. b. brzmi następująco: „W Marmarica trwały w dniu 22 listopada walki na całym froncie od granicy pomiędzy Cyrenaką i Egiptem, oraz koło Tobruku. Nasze zwycięstwa i odniesione sukcesy są tak nieprzeciętne, iż wkrótce spodziewamy się ciężkich strat wroga. Wskazywaliśmy na zwycięstwo w dobieczkowych walkach tych dni ponad 250 pancernych pojazdów, tegoż dnia 500 wozów bojowych oraz wzięto do niewoli kilkuset jeńców. Wywleliśmy niepokonane ognowodzące ciężkie straty wśród brytyjskich jednostek pancernych w toku zwyciężonej walki. M. in. zniszczono więcej niż 200 wozów bojowych. Jeden z naszych dokładnie oznaczonych szuflali wojskowych został ponownie przez lotnictwo niemieckojęzyczne obciążony bombami i ostrzelany ogniem karabinów maszynowych. Ze znajdujących się w szpitalu osób 25 poniosło śmierć, a 35 zostało rannych. Nieprzełknięci przeprowadzili ataki lotnicze na wieś w Diebel w Cyrenajce. Uszkodzono kilka domów osadniczych. Ataki nie spowodowały żadnych ofiar w ludzkiej. Na froncie Tobruku wojska niemieckie i włoskie uniemożliwiły wiele nieprzyjacielskich wozów bojowych i przyczyniły wielkie szkody nieprzyjacielowi w toku podejmowanych przez niego wszystkich prób wyłamania się z Tobruku. W przebiegu walk na ziemi w ostatnich dniach lotnictwo nasze i nasza obrona nazemna zestrzeliły dotąd łącznie 15 samolotów angielskich. Baterie przeciwlotnicze dwiżły „Padwa” zestrzeliły dwa dalsze samoloty nieprzyjacielskie, 8 własnych samolotów zaginęło. Powna zmotoryzowana kolumna nieprzyjacielska, która sama przedostała się ku wybrzeżom Cyrenajki, została rozpoznana i zaatakowana przez wojska i niemieckie zespoły lotnicze. Ponad 100 pojazdów pancernych i samochodów ciężarowych zostało trafionych i ogarniętych pożarem. Pożarom podlegli także na północ od Bardoli powna jednostka nieprzyjacielskiej floty została ogarnięta pożarem i osiadła na mieliźnie. Dnia 21 listopada po południu nieprzyjacielskie oddziały w Qalubarrat — Verzaber, w Artyce wschodniej, po walce na bagnety i na granaty ręczne zostały pokonane wskutek liczebnie przynajmniej przewagi nieprzyjaciela. Ucieszeniem żołnierzy oddziałów włoskich był wycozanie karabinów, który odznaczył się chwalebnie przy bohaterkiej obronie. Po wycozaniu swoich zasobów amunicji, batalion ten aż do ostatka przeprowadzał skuteczne miewalące kontrataki na białą broń. Prawie wszyscy karabinierzy polegli. Na całym froncie ataki nieprzyjacielskie w dniu 20 listopada zostały odparte przez naszą artylerię. Nieprzyjacieli pozostawili na polu walki wielu zabitych w tym czasie wrogie wozy ciężkie, czołgi i samoloty. Wzięto 400 jeńców oraz 1000 sztuk amunicji. W Gendali nieprzyjacielskie wojska zostały zaatakowane i zniszczone w brzośnie. W Gendali i w Tobruku nieprzyjacielskie wojska zostały zaatakowane i zniszczone. Było kilka ofiar w ludzkiej. Włoski zespół samolotów myśliwskich o nowych i ulepszonych częściach zwyciężył wczoraj nad Maltą walkę z około 40 nieprzyjacielskimi myśliwcami. 6 naszych nieprzyjacielskich zestrzelono, wiele innych ciężko trafiono. Jeden z naszych samolotów uderzył w noc na 22 listopada naszą stację lotniczą zestrzelił 3 brytyjskie samoloty balonów i torpedowce. Dwie nasze łodzie torpedowe uderzyły we wschodnią część śródmorza nad Maltą. Śródmorze zostało dotychczas niepokonane. Kapłanowi korwety Luigi Franzini i kapitanowi porucznika Luigi Balducci zginęli przy pomocy bomb wodnych jedna nieprzyjacielska łódź podwodna.

Między Tokio i Kujbyszewem

Silne ostrzeżenie ministra spraw zagranicznych — Japonia nie może tolerować nieszczerości i szykan bolszewickich

Tokio, 24 listopada. Mimo, że głównym tematem na konferencji w międzyczasie sesji specjalnej parlamentu, były rokowania, toczące się między Japonią a Stanami Zjednoczonymi, na uwagę zasługują fakt, iż oświadczenie ministra spraw zagranicznych również rzuciło ciekawe światło na stanowisko Japonii wobec Świata — jak oświadcza w sobotę rano „Kumün” w jednym ze swoich artykułów wstępnych, Japonia zachowała dotychczas — jak pisze w dalszym ciągu dziennik — ścisłą neutralność w stosunku do Unii sowieckiej i opierając się na sowicko-japońskim pakiecie o neutralność dążyła zawsze do tego by zapobiec rozszerzeniu się wojny europejskiej na obszary Dalekiego Wschodu. Stanowisko zachowało jednak bycie co najmniej w znacznym stopniu niekady, do 11 listopada, w stosunku japoński w sprawie wypadku „Kehi Maru” pod pretekstem, iż odnośnie miny nie są pochodzenia sowieckiego twierdząc ponadto, iż „Kehi Maru” padła ofiarą ataku niemieckiego łodzi podwodnej. O ile żądania japońskie nie spotykają się z nalezystym zrozumieniem rządu sowieckiego, to rząd

Japoński — jak podkreślił minister spraw zagranicznych — będzie zmuszony do wycofania się innych środków. Gdyby w takich warunkach sytuacja doznała dalszego zaostrzenia, Japonia mogłaby się znaleźć zmuszoną do rewizji podstaw nakładanych na neutralność. Japonia nie jest ekłonna — jak kończy swoje wywody „Kukumin” — tolerować dalszego odwiekania sprawy jedynie wskutek nieszczeroci i szynkan bolszewików.

USA UDZIELIŁY KREDYTU MEKSYKOWI

40 milionów dolarów
Meksyk, 24 listopada. — Minister spraw zagranicznych Licencdata Ezequiel Padilla złoży we wtorek sprawozdanie senatorowi z układu pomiędzy Meksykiem i Stanami Zjednoczonymi, przy czym równocześnie przedłożył tekst układu celem ratyfikacji. W myśl zawartego układu, Stany Zjednoczone udzielały Meksykowi kredytu w wysokości 40 milionów dolarów.

Znów łódź podwodna ZSRR zatoniła statek turecki

Energetyczne śledztwo — Konsul turecki przesłuchiwał rozbitków — Rząd skonfiskuje sowieckie statki?

Ankara, 24 listopada. — Cała prasa turecka publikuje w wielkich artykułach wstępnych na 3 i 4 szpalty wiadomości, podaną przez agencję „Anatoli“, o zatopieniu pewnego statku tureckiego przez sowiecką łódź podwodną. Prasa wstrzymała się chwilowo od wszelkich komentarzy tego incydentu, ponieważ nie jest jeszcze znany ostateczny wynik urzędowego śledztwa. Ale już sposób podania tej wiadomości wskazuje, jaką wagę przykłada się do tego nowego, sprzecznego z prawem międzynarodowym incydentu.

uważa, że za rzeczą wykluczoną, że rząd turecki na podstawie wyniku śledztwa skonfiskuje statki sowieckie, które chwilowo przebywały w portach tureckich, i tak np. sowiecki parowiec pasażerski „Swanetia“ (4125 ton) od wybuchu

Ślanowisko Szwajc

Przemówienie prezydenta w Zurychu

W toku śledztwa w sprawie stordpowania dwóch tureckich statków handlowych na Morzu Czarnym, Burzas prześluchał kilku mieszkańców portów, Buzas prześluchiwał kilku robotników bez wątpienia z statek sowiecki i ze stowarzyszenia nastąpiło na tureckich wodach przybrzeżnych Stank Yendisi' (600 ton) posiadał dwa nowoczesne komplety ratunkowe, ale atak nastąpił tak szybko, że załoga nie miała czasu z nich skorzystać i państwa Ucayno się z 12 śmierciymi ofarami.

W tutejszych kółkach poinformowanych nie

**przesłuchanie rozbitków — Ryd sken-
skie statki?**

tywać się za rzecz wykluczona, że rząd turecki na podstawie wyniku śledztwa skonfiskuje statki sowieckie, które chwilowo przebywały w portach tureckich. I tak np. sowiecki parowiec naczeparki "Swanetta" (4125 ton) od wybuchu

Stanowisko Szwajcarii wobec wojny

Przemówienie prezydenta w Zurychu — „Staramy się o dobre stosunki

z sąsiadami" — Pragnie

Zurych, 24 listopada. — Na odbytym w ubiegłym wieczorem publicznym zebraniu w Zurychu, prezydent związków republiki szwajcarskiej dr Wetter m. in. oświadczył: Wszelkimi siłami staramy się w pierwszym rzędzie o utrzymanie poprawnych przyjaźniach stosunków z naszymi sąsiadami. Następnie prezydent zwrócił uwagę na fakt, że Szwajcaria wskutek obecnej wojny znalazła się w bardzo trudnej sytuacji politycznej, mimo to jednak

działań wojennych pomiędzy Niemcami i Związkiem Sowieckim nie opuści portu w Stambule.

TORNADO NA AZORACH

Ogromne szkody i ofiary w ludziach
Porto, 24 listopada. — Według nadeszłych tu wiadomości, tornado nawiedziło grupę wysp Azorskich. Cyklon trwał 5 godzin i spowodował na niektórych obszarach ciężkie uszkodzenia. Wiele domów, położonych na wybrzeżu, zostało przez wichurę obalonych.

**ATTACHE MORSKI JAPONII
ODWOŁANY Z LONDYNU**

ODJULANY 2 LONDYNG
Następnie dotychczasowe

Tokio, 24 listopada. — Konradmichi Kondo, attache marynarki japońskiej w Londynie, został w ub. sobotę obalony z zajmowanego stanowiska — tym tu urzędowo poinformowano. Nie ma też brak wiadomości o mianowaniu następcy.

**OPINIA RZĄDOWEGO ORGANU
BUŁGARSKIEGO W SPRAWIE
ZAGADNIENI ŻYDOWSKICH**

Problem żydowski: test problemów

Publiczne anarchy w Niemczech
Sofia, 24 listopada. — Organ rządowy "Dnec" omawia na swych łamach sprawę żydowską w Bułgarii, przy czym stwierdza, że zarzucenie żydowskiej celnicy nie tylko sprawa gospodarcza i rasowa, ale raczej problem polityczny i obronny. Tym Krokci przeciwko żydostwu w Bułgarii znaczący wpływ organów żydowskiego państwa, gospodarczego, społecznego i obronowego.

